

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ
LƏNKƏRAN DÖVLƏT UNİVERSİTETİ

«Təsdiq edirəm»
Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları
üzrə prorektor vəzifəsini icra
edən dos. Z. İ. Məmmədov
07 fevral 2025 ci il

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: Məktəbəqədər (050112) və İbtidai sinif müəllimliyi A+B (050107)

Fakultet: Filologiya

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I Fənn haqqında ümumi məlumat:

Fənnin adı: Mülki Müdafiə

Kodu: IPF B-24, IPF-B19

Tədris ili: II (2024-2025)

Tədris yükü (saat) : Auditoriya saati: 30 saat (15 saat müəhazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

AKTS üzrə kredit: 3

Auditoriya N:

Müəhazirə saat: Üst həftə IV gün 2-ci saat

Seminar saat: Alt həftə IV-gün 2-ci saat

II Müəllim haqqında məlumat

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı : b.m Gənciyev Yədigar

Məsləhət günləri və saati: V gün 14:00 – 16:00

E-mail ünvanı :

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli küç. 170-a

III Əsas ədəbiyyat:

- H.N.Ocaqov Mülki müdafiə
- "Mülki müdafiə Dərslik"

Əlavə ədəbiyyat

3.F.Manafov "Həyat fəaliyyəti təhlükəsizliyi"

IV Perekvizitlər: Çağırışa qədərki hazırlıq, Kimya, Fizika

V Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənnin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Mülki Müdafiə fənnin tədrisinin insanların təhlükəsizliyinin sağlamlığın təminatında rolu böyükdür. Sülh və müharibə dövrlərinin fəvqəladə hallarda, təbii fəlakət, istehsal qəzaları nəticəsində yaranmış zədələnmə ocaqlarında xilas etmə və digər təxirəsalınmaz işlərin təşkili və keçirilməsinin əsasları, əhəlinin mühavizəsinin, habelə xalq təsərrüfatının obyektlərinin işinin sabitliyinin yüksəldilməsi üsullarının tələbələrə öyrədilməsidir

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya

saatlarının ümumi sayı Elmi Şranın 16 may 2024 –cü il tarixli qərarına yğn laraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqlamüəyyən lnmş həddən yxarı olduđu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə:Tələbələrini biliyi 100 ballıq sistemdə qiymətləndirilir.Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır.Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminara görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.Qiymətləndirmə zamanıElmi Şranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına yğn laraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

İmtahan biletində bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

10 bal- Tələbə keçirilmiş materialları dərindən başa düşür,cavabı dəqiq və hərtərəfidir.

9 bal- tələbə keçirilmiş materialları tam başa düşür,cavabı dəqiqdir və mövzunu məntiqi tam açə bilir.

8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir

7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür lakin, nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir.

6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

5 bal- tələbənin cavabında çatışmamazlıqlar var,mövzunu tam əhatə edə bilmir.

4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur,lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir.

3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var lakin fikrini əsaslandırə bilmir.

1-2 bal – tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

0 bal- Cavab yoxdur

Tələbənin imtahanda topladığı bal 17 baldan az olmamalıdır. Əks halda tələbənin imtahan göstəriciləri smestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.Smestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə :

A) 91-100 bal – Əla

B) 81-90 bal- çox yaxşı

C) 71-80 bal-yaxşı

Ç)61- 70 bal-kafi

E)51-60 bal qənaətbəxş,

F)51 baldan aşağı qeyri-kafi

IX.Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə univəristetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X.Təqvim mövzu plan: Mühazirə -15 saat, Seminar – 15 saat. Cəmi-30

Mövzular, görölən tədbirlər		Mühazirə	Seminar	Tarix
N	I Kollokvium mövzuları	Saat	Saat	
1	Mülki müdafiənin yaranma tarixi , vəzifələri,məqsədi,təşkili və ona rəhbərlik	2	2	

	Plan: 1. Mülki müdafiənin yaranma tarixi 2. Mülki müdafiənin məqsədi və vəzifələri 3. Mülki müdafiənin təşkili prinsipləri və ona rəhbərlik Mənbə: səh 12-40			
2	Fövqəladə hallar və onların təsnifatı Plan: 1. Fövqəladə halların miqyasına görə növləri 2. Sülh mənşəli fövqəladə hallar 3. Təbii xarakterli fövqəladə hallar 4. Texnogen xarakterli fövqəladə hallar 5. Sosial- siyasi və ekoloji xarakterli fövqəladə hallar 6. Hərb mənşəli fövqəladə hallar Mənbə: səh 1-10	2	2	
3	Kütləvi qırğın silahları Plan: 1. Kütləvi qırğın silahların növləri 2. Nüvə silahının zədələyici amilləri və nüvə zədələnmə ocağı 3. Kimyəvi silahın zədələyici təsiri və onun ən vacib xüsusiyyətləri 4. Zəhərləyici maddələrin toksikoloji cədvəli. 5. Bioloji silahın zədələyici təsiri 6. Bioloji zədələnmə ocağının nəticələrinin aradan qaldırılması. Observasiya və karantin. 7. Zəhərlənmələrin nəticələrinin aradan qaldırılması 8. Əhalinin sanitari təmizlənməsi. Mənbə: Səh 67-89	2	2	
	II Kollektivium mövzuları			
4	Əhalinin mühafizəsinin əsas prinsipləri və üsulları Plan: 1. Mühafizənin əsas prinsipləri 2. Fövqəladə hadisənin nəticələrini aradan qaldırmaqdan ötrü istinad olunan prinsiplər 3. Qəza-xilasətmə və digər təxirəsalınmaz işlər 4. Xilasətmə zamanı görülməli işlər və iş görən zaman təlükəsizlik qaydaları. Mənbə: Səh 186-222	2	2	
5	Kollektiv mühafizə qurğuları və istifadə qaydaları Plan: 1. Kollektiv mühafizə qurğularının təyinatı 2. Sığınacaqların konstruksiyası 3. Radiasiya əleyhinə daldalanacaqların konstruksiyası 4. Sadə daldalanacaqların konstruksiyası Mənbə: Səh 230-241	2	2	
	III Kollektivium mövzuları			
6	Fərdi mühafizə vasitələri və əhalinin köçürülməsi	2	2	

	Plan: 1. Fərdi mühafizə vasitələrin növləri 2. Tənəffüs üzvlərin mühafizə vasitələri 3. Dəri səthinin mühafizə vasitələri 4. Köçürmə tədbirləri və mahiyyəti 5. Köçürmənin planlaşdırılması və təşkili 6. Köçürmənin üsulları Mənbə: Səh 101-113			
7	Mülki müdafiə qüvvələrin təyinatı və mülki müdafiə dəstələrin fəaliyyəti Plan: 1. Mülki müdafiə qüvvələrin təyinatı. 3. Hərbiləşdirilməmiş dəstələrin yaradılması. 5. Mülki müdafiə xidmət növləri və xidmət dəstələrin fəaliyyəti. Mənbə: Səh 208-225	2	2	
8	Fövqəladə hallar zamanı ilk tibbi yardım Plan: 1. İlk tibbi yardımın növləri 2. Qanaxmalar zamanı ilk tibbi yardım 3. Yara və yanıq zamanı ilk tibbi yardım 4. Sınıq, çıxma və əzilmə zamanı ilk tibbi yardım 5. Fərdi tibbi mühafizə vasitələrin növləri 6. İlk tibbi dəsti (aptekçə) Mənbə: Səh 268-295	1	1	
Cəmi		30		

XI. Fənn üzrə tələblər və tapşırıqlar: Ehtimal olunan fəlakət barədə əhəlinin – mühafizəyə hazırlanmasını, FH nəticələrinin aradan qaldırılması işlərinin təşkilini, qəza-xilasetmə tədbirlərinin həyata keçirməyini

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri;

- Mülki müdafiənin inkişaf tarixini mənimsəmək.
- Mülki müdafiənin vəzifələrini öyrənmək.
- Fövqəladə halların miqyasına görə növlərini öyrənmək.
- Fövqəladə halların mənşəyinə görə növlərini öyrənmək.
- Kütləvi qırğın silahların zədələyiciliyini öyrənmək.
- Kollektiv mühafizə qurğuların konstruksiyalarını öyrənmək
- Fərdi mühafizə vasitələrinin növlərini öyrənmək.
- Mülki müdafiə qüvvələrin təsnifatını öyrənmək

XIII. Tələblərin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi

XIV. I-Kolleqviu sualları.

1. Mülki müdafiənin yaranma tarix
2. Mülki müdafiənin vəzifələri və məqsədi.
3. Fövqəladə halların miqyasına görə növləri.
4. Sülh mənşəli fəvqəladə hallar.

5. Təbii xarakterli fəvqəladə hallar.
6. Nüvə silahının zədələyici amilləri və nüvə zədələnmə ocağı.
7. Kimyəvi silahın zədələyici təsiri və ən vacib xüsusiyyətləri.
8. Zəhərlənmənin nəticələrin aradan qaldırılması.

II-Kolleqium sualları.

1. Mühafizənin əsas prinsipləri
2. Sığınacaqların konstruksiyaları.
3. Radiasiya əleyhinə və sadə daldalanacaqların konstruksiyaları
4. Tənəffüs üzvlərinin mühafizə vasitələri.
5. Dəri səthinin mühafizə vasitələri.
6. Köçürə tədbirləri və köçürmənin mahiyyəti.
7. Mülki müdafiənin qüvvələri təyinatı.

XV. İmtahan mövzuları üzrə açıqlama (İmtahan sualları)

I-Blok

1. Mülki müdafiənin yaranma tarixi.
2. Mülki müdafiənin məqsədi və vəzifələri.
3. Fəvqəladə halların miqyasına görə növləri
4. Sülh mənşəli fəvqəladə hallar.
5. Təbii xarakterli fəvqəladə hallar

II-Blok

6. Nüvə silahı və onun zədələyici amillərinə nüvə zədələnmə ocağı.
7. Kimyəvi silahın zədələyici təsiri və onun ən vacib xüsusiyyətləri.
8. Zəhərləyici maddələri toksikoloji cədvəli.
9. Bioloji silah və onun zədələyici təsiri.
10. Bioloji zədələnmə ocağının nəticələrinin aradan qaldırılması. Observasiya və karantin.

III-Blok

11. Zəhərlənmənin nəticələrin aradan qaldırılması.
12. Mühafizənin əsas prinsipləri və üsulları.
13. Fəvqəladə hadisələr nəticələrin aradan qaldırmaqdan ötrü istinad olunan prinsipləri
14. Qəza xilas etmə və digər təxirsəlinmə işlər.
15. Xilasetmə işləri zamanı görülən işlər və görülən işlər zamanı təhlükəsizlik qaydaları..

IV-Blok

16. Sığınacaqların konstruksiyası.
17. Radiasiya əleyhinə daldalanacaqların konstruksiyası.
18. Sadə daldalanacaqların konstruksiyası.
19. Fərdi mühafizə vasitələrin növləri.
20. Tənəffüs üzvlərin mühafizə vasitələri növləri.
21. Dəri səthinin mühafizə vasitələri.

V-Blok

22. Köçürmə tədbirləri və mahiyyəti.
23. Köçürmənin planlaşdırılması və təşkili.
24. Mülki müdafiə qüvvələrin təyinatı.
25. Mülki müdafiənin xidmət növləri və xidmət dəstələrin fəaliyyəti

Sillabus- Texnologiya və texniki elmlər" kafedrasında təsdiq olunmuşdur. Müzakirə edilərək ("07 Fevral" 2025-ci il "06" sayılı iclas protokolu) təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

b.m Gənciyev Yadigar

Kafedra müdiri:

dos R.F.Əliyev